

Sak: 35/15

BUDSJETT 2016 OG LANGTIDSBUDSJETT (LTB) 2016-2020

Kulturhistorisk museum har i «Foreløpig disponeringsskriv for 2016» fra Universitetsdirektøren fått tildelt en ramme for 2016 på 93 145 000 kr, jf notat datert 30. juni 2015. I det foreløpige budsjettet var ikke de 10 mill. kr. som Universitetsstyret i 2011 vedtok som en varig styrking av museene fordelt. Fordelingen har tidligere vært 3 mill. kr. til KHM og 7 mill. kr. til NHM. Fra 2016 deles midlene likt mellom museene, noe som innebærer at KHM i tillegg til ovenfor nevnte tildeling får ytterligere 5. mill. kr, jf notat datert 22. september 2015. I statsbudsjettet for 2016 er det avsatt 5 mill. kr. til en varig styrking av museene ved UiO. Disse midlene er foreløpig ikke fordelt og dermed heller ikke langt inn i budsjettet for 2016 og LTB. Styreleder og museumsledelsen har bl.a. i plandialogmøtet tydelig signalisert ovenfor UiO-ledelsen at midlene i sin helhet forventes å tilfalle KHM. Dette fordi Kunnskapsdepartementets varige styrking av universitetsmuseenes basisbevilgning må ses i sammenheng med dialogen omkring underkapasiteten i kulturminneforvaltningen.

Prognose for regnskap for 2015 tilsier en positiv saldo på ca 14 mill. kr. Noe som vil innebærer at vi starter 2016 med en betydelig inngående balanse.

Vi finner det nødvendig å kommentere dette sterke resultatet. Det er særlig seks faktorer som kan forklare at museets økonomiske situasjon synes snudd.

Høyere inntekt enn budsjettet som følge av:

- Oppjusterte billettpriser og bedre butikkdrift.
- Et godt turistår, økt interesse for vikingtid samt gode utstillinger med publikumsappell.
- Høyt volum på arkeologiske utgravninger.

Lave utgifter som følge av:

- Begrenset lønsvolum ved å sette stillinger vakante ved naturlig avgang.
- Sterkere økonomisk styring av seksjonene, i tråd med planer og budsjetter.
- Utsatt aktivitet som i hovedsak må ses i sammenheng med underkapasitet og en kritisk bemanningssituasjon.

Det gode resultatet for 2015 viser at KHM har vært for forsiktig i inntektsprognosene de to siste årene. Disse er nå justert opp på bakgrunn av årsresultatet for 2015. I forslag til budsjett for 2016 og LTB 2016-2020 vises de enkelte årene som isolerte budsjettår, dvs uten at over- eller underskudd fra foregående år videreføres. Det er følgelig et betydelig handlingsrom i foreliggende budsjettutkast. Museumsledelsen foreslår at handlingsrommet dels brukes til innfasing av stillinger, dels til styrking av museets formidlings- og utstillingsaktivitet. I foreliggende LTB er totalt 13 stillinger satt vakante (inkludert stillinger som allerede står vakante). Dette innebærer en stillingsreduksjon på 10 %. I tillegg kommer den dokumenterte underkapasiteten i kulturminneforvaltningen, som i 2012 var satt til 12 stillinger. Med en slik bemanningssituasjon vil ikke museet være i stand til å ivareta dagens oppgaveportefølje og realisere ambisjoner og mål formulert i Strategi 2020. Følgelig har styret tidligere besluttet at minst 6 stillinger skal fases inn igjen i løpet av langtidsperioden. Hvilke stillinger som prioriteres og når de fases inn skal avklares gjennom Strategisk kompetanse- og rekrutteringsplan. Aktuelle stillinger er følgelig ikke lagt inn i foreliggende budsjett. Dette betyr at disponible midler til drift og investeringer er vesentlig lavere enn det som fremgår av årlig saldo.

I og med at endelig disponeringsskriv for 2016 ikke foreligger må vi foreta justeringer i endelig budsjett, som skal sendes UiO senest 15. desember. Styrets behandling av budsjettet vil følgelig måtte være på overordnet nivå og det er disponeringen av det økonomiske handlingsrommet styret må ta stilling til.

Langtidsbudsjett 2016 – 2020:

År	2016	2017	2018	2019	2020
Inntekter	- 141 757	- 147 189	- 146 057	- 144 802	- 144 777
Personalkostnader	80 662	81 301	78 999	75 959	75 360
Andre driftskostnader	21 776	13 817	13 352	13 240	13 250
Internhusleie	37 373	37 373	37 373	37 373	37 373
Varekostnad (butikk)	5 720	5 720	5 720	5 720	5 720
Sum for året	3 773	- 8 978	- 10 613	- 12 511	- 13 075
Totalt (akkumulert)	- 10 227	- 19 205	- 29 818	- 42 329	- 55 404

Tabell over KHM's basisøkonomi uten Saving Oseberg (tall i 1000).

Inntekter:

Tabellen nedenfor viser budsjetterte nivåer på de ulike inntektskategoriene. Disse vil bli omtalt enkeltvis i det videre. Det bemerkes at i denne tabellen er inntekten som tilsvarende varekostnad tatt med, slik at summen av inntekter i de to tabellene blir like. I nedenfor stående tabell har vi ønsket å vise nettotallet (butikk- og billettsalg) for forretningsdriften.

	2016	2017	2018	2019	2020
Overheadinntekter:	16 588	16 334	15 185	15 011	14 986
Inntekt fra bevilgninger:	57 474	56 570	56 614	55 785	55 785
Bevilgning internhusleie:	37 373	37 373	37 373	37 373	37 373
Netto butikk og billett:	24 400	29 990	29 990	29 990	29 990
Div. mindre inntekter:	202	1 203	1 175	923	923
Justering for varekostnad:	5 720	5 720	5 720	5 720	5 720
SUM:	141 757	147 189	146 057	144 802	144 777

Overheaden er noe oppjustert i forhold til tidligere år, men likevel lagt noe lavere enn estimert resultat for 2015. Dette skyldes at flere store arkeologiske forvaltningsprosjekter er i ferd med å bli faset ut og at forventningen om nye store prosjekter i årene som kommer er begrenset. Som et snitt estimerer vi 15,6 mill. kr. årlig i 5-årsperioden, noe som er 0,9 mill. kr. høyere enn i fjorårets LTB. I denne posten inngår også overhead fra forskningsprosjekter. Foreliggende LTB er med årets justeringer økt og mer i samsvar med museets ambisjoner og mål.

Foreløpig basisbevilgning for 2016 (uten internhusleie) øker fra 54,7 mill. (i 2015) til 57,5 mill. I basisbevilgningen er det gitt kompensasjon for en forventet pris- og lønnsjustering på 2,25 % samt et nedtrekk på 1 % som tiltak for avbyråkratisering og effektivisering. KHM mottar fortsatt 5 millioner til REVITA (til 2020) og 5 mill. som vår andel av varig styrking av museene, hvorav sistnevnte utgjør 2 mill. mer enn foregående år. Resultatbasert tildeling varierer noe fra år til år, den går opp fra 2,35 mill. i 2015 til 2,97 mill. i 2016.

Vi budsjetterer at butikk- og billettinntektene for 2016 blir på samme nivå som i 2015. Fra 2017 har vi budsjettert med en ny prisøkning på billetter på ca 30 %, dvs. opp fra kr. 80,- til 100,- for vanlig besøkende og opp fra kr. 40,- til 60,- for grupper. Det er for øvrig budsjettert med en endring av MVA-satsen på billettinntekter fra 8 % til 10 % i 2016.

Personalkostnader:

I foreliggende budsjettforslaget videreføres fjorårets premiss om at alle stillinger som blir ledige ved naturlig avgang (pensjonering) settes vakante, med unntak av to stillinger som allerede er lagt inn i budsjettet. I endelig LTB vil vi derimot måtte legge inn lønnskostnader tilsvarende 5 stillinger uten en fordeling på seksjoner. Økningen i lønnskostnader fra 2016 til 2017 i LTB skyldes at ansatte som har vært i hel eller delvis permisjon uten lønn kommer tilbake i fulle stillinger.

Driftskostnader:

Kostnadene til drift har vært relativt stabile foregående år. I 2016 er det budsjettert med en kraftig økning relatert til nødvendig vedlikehold og oppgraderinger i våre to museumsbygg samt midler til konkrete utstillingsproduksjoner. Budsjettet for 2016 må dessverre nok en gang inneholde ekstra husleie til lokaler i Kristian Augusts gate 15, siden våre lokaler på Økern heller ikke ble ferdigstilt i år. Flytting er nå planlagt ved årsskifte 2016/17. Det er uheldig at det er museet som må ta den ekstra kostnaden, siden den er knyttet til en forsinkelse utenfor vår kontroll.

Konklusjon

Vi legger frem forslag til budsjett for 2016 og et langtidsbudsjett (2016-2020) som forutsetter en ikke faglige begrunnet nedbemanning (pensjonering) på 8 stillinger som kommer i tillegg til en dokumentert underbemanning på 12 stillinger. KHM presenterte i 2015 en ny finansieringsmodell for UiO. Universitetsledelsen har anerkjent museets beskrivelse av den økonomiske situasjonen og tatt forslaget til ny finansieringsmodell til etterretning. Selv om KHM leverer et LTB i balanse for perioden 2016-2020, er de store strukturelle utfordringene i KHMs økonomi fremdeles til stede. Det er fortsatt ikke samsvar mellom oppgaveportefølje og bemanning, og vi er fremdeles sårbare for konjunkturutsatte inntekter. Det er derimot et betydelig handlingsrom i foreliggende budsjett, men dette er betinget av at midlene til fulle ikke tas i bruk til varige lønnskostnader. Vi må gjøre dette for å kunne justere ned kostnadene om inntektene skulle svikte.

Ny økonomisk modell er følgelig fremdeles en meget viktig sak for KHM. Den vil gi oss tilstrekkelig armslag til å stabilisere økonomien og dermed gi bedre rammevilkår for de ansattes faglige virksomhet.

Vedtaksforslag:

Styret anser inntekstkalkylene som realistiske og slutter seg til hoveddisponeringene i budsjett 2016-2020. Styret deler museumsledelsens bekymring om strukturelle svakheter i KHMs økonomi. Styret og museumsledelsen vil arbeide videre for en markant styrking av museets basisbevilgning.

